

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

ПРОЈЕКАТ

„СРБИЈА ЗА СРБЕ ИЗ РЕГИОНА“

стипендије за припаднике српске националне заједнице из земаља у
региону у школској 2022/2023. години

Београд, јул 2022. године

Садржај:

1. Увод.....	3
2. Партнери у Пројекту.....	4
3. Опис Пројекта.....	4
3.1. Фазе реализације Пројекта.....	4
3.2. Структура стипендије у оквиру Пројекта.....	5
3.3. Услови за добијање стипендије	5
3.4. Документација за пријављивање	6
3.5. Рок за пријављивање.....	7
3.6. Обавезе стипендисте Пројекта	7
3.7. Разлози за губитак стипендије.....	8
3.8. Опште одредбе студирања у оквиру Пројекта	8
4. Предлагање и селекција кандидата	9
5. Очекивани ефекти реализације Пројекта.....	10

1. Увод

Водећи политику добросуседства и отворености ка равноправној сарадњи са свим земљама у региону, Република Србија трајно је заинтересована да се српска национална заједница у суседним државама слободно развија.

Под синтагмом „Срби из региона”, у складу са Законом о дијаспори и Србима у региону („Службени гласник РС” број 88/09), подразумевају се припадници српског народа који живе у Републици Словенији, Републици Хрватској, Босни и Херцеговини, Црној Гори, Републици Северној Македонији, Румунији, Републици Албанији и Мађарској. Активном и одговорном националном политиком према припадницима српског народа у државама региона, Република Србија чува њихов идентитет - језик, културу, веру, традицију и обичаје.

Министарство просвете Републике Србије, у оквиру својих надлежности, у складу са Стратегијом очувања и јачања односа матичне државе и дијаспоре, као и матичне државе и Срба у региону („Службени гласник РС”, бр. 4/11 и 14/11), израдило је Пројекат „Србија за Србе из региона” (у даљем тексту: Пројекат) којим је предвиђена додела стипендија за младе припаднике српске националне заједнице из држава у региону.

СТИЦАЊЕ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ БИТАН ЈЕ ПРЕДУСЛОВ ЗА ОЧУВАЊЕ И ЈАЧАЊЕ СРПСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У РЕГИОНУ КАО И ЊЕНЕ ПОВЕЗАНОСТИ СА РЕПУБЛИКОМ СРБИЈОМ. НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ СА РАЗВИЈЕНИМ ОСЕЋАЈЕМ ИДЕНТИТЕТА, КОЈЕ ОСТВАРУЈУ СВА ГАРАНТОВАНА МАЊИНСКА ПРАВА, ПРЕДСТАВЉАЈУ ЗНАЧАЈНЕ ЉУДСКЕ РЕСУРСЕ У ДРЖАВАМА У КОЈИМА ЖИВЕ.

Република Србија припаднике националних мањина у Републици Србији и припаднике српске националне заједнице у региону препознаје као значајне носиоце добрих међунационалних односа и узајамног разумевања, толеранције и уважавања.

Пројекат представља пут за јачање добросуседских односа, бригу о припадницима српске заједнице и ширење европских вредности у области људских и мањинских права. У том циљу Република Србија ће кроз Пројекат у школској 2022/2023. години понудити нових **80** стипендија.

СТИПЕНДИРАЊЕ МЛАДИХ ПРИПАДНИКА СРПСКЕ НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У РЕГИОНУ УНАПРЕДИЋЕ ЊИХОВ НИВО ОБРАЗОВАЊА, ШТО ЈЕ ЈЕДАН ОД ВАЖНИХ ПРЕДУСЛОВА ЗА ПОДИЗАЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТА У ЗЕМЉАМА У КОЈИМА ЖИВЕ.

2. Партнери у Пројекту

Реализацијом Пројекта управља Министарство просвете Републике Србије. Из Министарства просвете се одређује лице из реда запослених за послове координације реализацијом Пројекта. Поред Министарства просвете, у реализацији Пројекта учествују и: Министарство спољних послова, Министарство унутрашњих послова и Министарство здравља у складу са законом, као и Универзитети Републике Србије, друге институције према потребама студената и Савет за односе са Србима у региону.

3. Опис Пројекта

3.1. Фазе реализације Пројекта

Пројекат предвиђа стипендирање младих припадника српске националне заједнице из држава у региону и реализује се у две фазе:

У **првој фази** Пројекта стипендисти похађају онлајн курс српског језика (ниво А1). Након успешно положеног теста, по доласку у Републику Србију стипендисти имају интензивну наставу српског језика у трајању од 720 часова (један семестар). Стипендисти Пројекта који познају српски језик, не похађају курс, већ полажу тест из српског језика као страног како би стекли услов за упис на студије. Стипендисти Пројекта који познају српски језик, полажу пријемни испит у септембарском уписном року и уписују жељене студије школске 2023/2024. године.

Пројектом је предвиђена и помоћ студента – домаћина, који ће пружати подршку стипендистима од њиховог дочека на аеродрому, прихвата приликом доласка у земљу, па преко подршке ради обављања свих административних, организационих и осталих потреба стипендиста и то у периоду од доласка стипендиста у Републику Србију до уписа на студије.

У **другој фази** Пројекта предвиђено је похађање студија према интересовањима стипендиста, а у складу са понуђеним студијским програмима на српском језику или наставом на српском језику уз могућност консултације на енглеском језику на високошколским установама чији је оснивач Република Србија, а које су у саставу Универзитета у Београду, Универзитета у Новом Саду, Универзитета у Крагујевцу и Универзитета у Нишу.

3.2. Структура стипендије у оквиру Пројекта

Стипендија у оквиру Пројекта стипендирања припадника српске националне заједнице из држава у региону учесница Пројекта **обухвата**:

- бесплатну припремну наставу српског језика (интензиван курс српског језика након доласка у Републику Србију);
- бесплатно школовање на основним академским и струковним студијама, специјалистичким струковним студијама, мастер академским и струковним студијама, специјалистичким академским или докторским студијама.
- стипендију у износу од 15.000,00 динара месечно;
- бесплатну услугу смештаја и исхране у установама студентског стандарда **у складу са смештајним капацитетима**;
- добровољно здравствено осигурање за стипендисте до 26-те године старости;
- бесплатну боравишну визу;
- бесплатно признавање средњошколских диплома;
- бесплатно признавање високошколских диплома.

Стипендија у оквиру Пројекта **не обухвата**:

- путне трошкове приликом доласка и одласка из Републике Србије;
- трошкове јавног градског превоза у Републици Србији;
- трошкове за уџбенике и радне материјале у току студија.

Стипендија у износу од 15.000,00 динара месечно омогућава да се покрију трошкови градског превоза, уџбеника и радних материјала у току студија.

Препоручујемо стипендистима да, у складу са сопственим могућностима, понесу са собом одређену количину новца ради покривања трошкова који нису у потпуности обухваћени стипендијом и за подмирење личних потреба.

3.3. Услови за добијање стипендије

Стипендију може да оствари кандидат који испуњава следеће услове:

- припадник је српске националне заједнице у земљама из региона - Република Словенија, Република Хрватска, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Република Северна Македонија, Румунија, Република Албанија и Мађарска;
- има држављанство држава у региону које су обухваћене Пројектом;

- млађи је од:
 - 21 године за студије првог степена - основне академске студије, основне струковне студије;
 - 25 година за специјалистичке струковне студије првог степена и за студије другог степена - мастер академске студије, мастер струковне студије, специјалистичке академске студије;
 - 35 година за студије трећег степена - докторске академске студије.

- има одговарајуће образовање:
 - за упис на основне академске/струковне студије - има стечено средње образовање у четворогодишњем трајању;
 - за упис на мастер академске студије:
 - у обиму од 60 ЕСПБ бодова - има одговарајућу диплому високошколске установе која се стиче на основним академским студијама са најмање 240 ЕСПБ бодова;
 - у обиму од 120 ЕСПБ бодова - има одговарајућу диплому високошколске установе која се стиче на основним академским студијама са најмање 180 ЕСПБ бодова;
 - за упис на докторске академске студије - има одговарајућу диплому високошколске установе која се стиче на мастер академским, односно интегрисаним академским студијама, најмање 300 ЕСПБ бодова;
 - за упис на специјалистичке/мастер струковне студије – има одговарајућу диплому високошколске установе која се стиче на основним струковним студијама најмање 180 ЕСПБ бодова.

- конверзацијски ниво знања енглеског или српског језика.

3.4. Документација за пријављивање

Документација коју доставља кандидат приликом пријављивања:

- пријава на конкурс са информацијом о два студијска програма које жели да похађа и то у складу са својим претходним образовањем и условима уписа на жељени студијски програм у Републици Србији;
- биографија са мотивационим писмом на енглеском или српском језику;
- оригинал доказ о припадности српској националној заједници;
- оригинал уверење о држављанству држава у региону које су обухваћене Пројектом;
- фотокопија путне исправе (пасош);

- докази о стеченом образовању - оверене фотокопије докумената (средњошколска сведочанства, диплома о завршеном средњем образовању, дипломе о стеченом високом образовању, мастер дипломе, преписе оцена и додатке дипломи);
- доказ о знању енглеског или српског језика на конверзацијском нивоу (сертификат, уверење, потврда и сл.);
- оригинал лекарско уверење не старије од шест месеци којим се потврђује да кандидат не болује од неке заразне болести преведено на српски језик.

3.5. Рок за пријављивање

Рок за слање пријавних формулара са пратећом документацијом дипломатско-конзуларним представништвима Републике Србије је **26.мај 2023. године**.

3.6. Обавезе стипендисте Пројекта

Стипендиста је у обавези да:

- донесе оригинале докумената (средњошколска сведочанства, дипломе о стеченом високом образовању, мастер дипломе, преписе оцена и додатке дипломи), преведене на српски/енглески језик приликом доласка у Републику Србију;
- положи испит из српског језика пре почетка студирања на факултетима Универзитета у Републици Србији;
- стекне 48 ЕСПБ бодова за упис у наредну годину студија, у оквиру уписаног студијског програма у току школске године;
- поштује прописе Републике Србије и акте високошколске установе у којој остварује стипендију;
- надокнади сву штету коју направи у просторијама установе студентског стандарда и високошколске установе;
- поштује правила понашања прописана статутом високошколске установе;
- поштује правила понашања и кућни ред у установи студентског стандарда;
- регулише привремени боравак и благовремено поднесе захтев за његово продужење када се за то стекну услови, у складу са одредбама Закона о странцима („Службени гласник РС”, број ”, број 24/2018, 31/2019);
- о свим променама од значаја за статус стипендисте у оквиру Пројекта благовремено, а најкасније у року од 30 дана од дана наступања, о истом информишу Министарство просвете (дипломирање, одустајање од студија и сл.).

Стипендисти на докторским студијама су у обавези да:

- положи испите предвиђене студијским програмом за одређену годину студирања;

- донесу потврду да су им одобрене теме за научно-истраживачке радове предвиђене студијским програмом;
- донесу потврду да су пријавили дисертацију (зато што испити, научно-истраживачки радови и дисертација носе одређен број ЕСПБ).

3.7. Разлози за губитак стипендије

Стипендиста губи стипендију уколико:

- не положи испит из српског језика са најмање прелазном оценом;
- у току школске године у оквиру уписаног студијског програма не стекне 48 ЕСПБ бодова предвиђених за упис наредне године студија у статусу студента који се финансира из буџета у оквиру Пројекта, у складу са општим актом високошколске установе којим су утврђени услови за упис наредне године;
- начини тежу повреду обавезе студента, предвиђених општим актом високошколске установе, у складу са законом;
- је правоснажно осуђен на казну затвора од најмање шест месеци условно или строжу казну;
- се недолично понаша, односно грубо крши правила студирања, прописаних статутом високошколске установе и установе студентског стандарда;
- самоиницијативно одустане од стипендије.

Стипендисти докторских студија губе стипендију уколико:

- не стекну 48 ЕСПБ предвиђених за упис наредне године студија;
- у наредној школској години не положи преостале испите;
- не донесу потврду да су им одобрене теме за научно-истраживачке радове предвиђене студијским програмом;
- не донесу потврду да су пријавили дисертацију;
- у законском року не одбране докторску дисертацију.

3.8. Опште одредбе студирања у оквиру Пројекта

У оквиру Пројекта стипендиста може да се усавршава само на једном студијском програму.

Студент је у обавези да у току школске године у оквиру уписаног студијског програма стекне 48 ЕСПБ бодова потребних за упис у наредну годину студија у статусу студента који се финансира из буџета у оквиру Пројекта, у складу са општим актом високошколске установе којим су утврђени услови за упис наредне године.

Стипендиста који је у току трајања студија остварио најмање 48 ЕСПБ бодова у свакој школској години, по завршетку последње године трајања студијског програма, задржава право на стипендију у трајању од још једне школске године.

Студенти који су изгубили стипендију могу да врате статус стипендисте само наредне школске године, уколико стекну 48 ЕСПБ бодова.

Стипендиста је дужан да похађа уписани студијски програм, прелазак на други студијски програм у оквиру Пројекта није могућ.

Стипендиста који због тешке болести у току читаве школске године буде онемогућен да стекне довољан број ЕСПБ бодова предвиђен за упис наредне године студија у статусу студента који се финансира из буџета, има право да по други пут упише исту годину студија, и задржи право на стипендију. Комплетну лекарску документацију (са потврдом конзилијума лекара установе где је стипендиста лечен, да се ради о тешкој болести) стипендиста је у обавези да достави Министарству просвете до краја текуће школске године односно до 30. септембра.

Стипендиста је дужан да у току поновљене школске године положи преостале испите, односно стекне довољан број ЕСПБ бодова за упис у наредну годину студија. У супротном стипендиста губи право на наставак стипендирања.

Стипендиста је дужан да се код надлежних органа информише о правима и обавезама које се односе на регулисање привременог боравка у Републици Србији.

Високошколске установе обухваћене Пројектом у обавези су да на захтев Министарства просвете доставе извештаје о напретку студената стипендиста два пута годишње (у року од петнаест дана од дана завршетка зимског семестра, односно летњег семестра).

Високошколске установе обухваћене Пројектом дужне су да о свим променама од значаја за статус стипендиста у оквиру Пројекта благовремено, а најкасније у року од 30 дана од дана наступања, о истом информишу Министарство просвете (дипломирање, одустајање од студија и сл.)

4. Предлагање и селекција кандидата

Кандидати заинтересовани за добијање стипендије пријављују се преко дипломатско-конзуларних представништава Републике Србије у државама у којима живе, уз координацију са легитимним представницима Срба у државама региона.

Амбасаде Републике Србије у Републици Словенији, Републици Хрватској, Босни и Херцеговини, Црној Гори, Републици Северној Македонији, Румунији, Републици

Албанији и Мађарској листу са предложеним кандидатима уз пријаве са комплетном документацијом кандидата достављају Министарству спољних послова. Сви пријављени кандидати треба да испуњавају услове за добијање стипендије.

Министарство спољних послова доставља Министарству просвете и Савету за односе са Србима у региону интегрисану листу предложених кандидата као и пријаве са комплетном документацијом свих пријављених кандидата.

Министар надлежан за послове образовања решењем ће именовати посебну интересорну комисију која ће вршити преглед документације добијене од стране Министарства спољних послова као и селекцију предложених кандидата. Комисија ће бити састављена од представника Министарства просвете, Министарства спољних послова и Агенције за квалификације – ЕНИК/НАРИК центра. Овим решењем биће утврђени задаци комисије за избор кандидата и доделу стипендија.

Одлуку о избору коначне листе предложених кандидата, донете од стране министра надлежног за послове образовања, Министарство просвете прослеђује Министарству спољних послова ради информисања амбасада, односно свих кандидата који су аплицирали.

5. Очекивани ефекти реализације Пројекта

Успешна имплементација Пројекта омогућиће постизање краткорочних и дугорочних позитивних ефеката, како за припаднике српске националне заједнице из држава у региону, тако и за Републику Србију, односно:

- академски образовани представници српских националних заједница значајно ће допринети остваривању и унапређивању учешћа у политичком, економском, социјалном и културном животу држава у којима живе;
- унапређивање односа са представницима већинског народа у својој држави сталним дијалогом на равноправним основама;
- промовисање система високог школства Републике Србије;
- промовисање културних, научних, економских, туристичких и осталих капацитета Републике Србије;
- унапређивање пријатељских и добросуседских односа између Републике Србије и држава из региона.